

Lovforslag nr. L 19. Fremsat den 9. oktober 1980 af industriministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om statsligt indskud i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S

§ 1

I lov nr. 170 af 4. april 1973 om statsligt indskud i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Industriministeren kan foretage et rentefrit indskud af statskassen på indtil 150

mill. kr. som ansvarlig kapital i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S.«

2. I § 2 ændres »Handelsministeren« til »Industriministeren«.

§ 2

Loven har virkning fra og med finansåret 1981.

Bemærkninger til lovforslaget

I april 1973 vedtog Folketinget den nugældende lov om statsligt indskud i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S, hvorefter industriministeren kan foretage et rentefrit indskud af statskassen på indtil 100 mill. kr. som ansvarlig kapital (jfr. Folketingstidende 1972/1973 sp. 1595, 2349, 4627, 5130, 5389; A 2453; B 789, 1211, tilføj. 1217; C 1233).

Loven var et led i de bestræbelser, der skulle sikre industrien den nødvendige tilførsel af kapital til udbygning og fornyelse af produktionsapparatet og til omstilling af produktion og afsætning.

Efter loven træffer industriministeren aftale med Finansieringsinstituttet om vilkårene for indskuddet. Instituttet supplerer indskuddet med optagelse af lån til markedsrente svarende til 3 gange indskuddet. Den herved fremkomne låneramme på ca. 400 mill. kr. muliggør et årligt udlån på ca. 90 mill. kr. til en rente på ca. 3/4 af markedsrenten til industri- og håndværksvirksomheder.

Formålet med den nugældende lov har været at medvirke til øgede investeringer inden for de eksporterende og importkonkurrerende erhverv. Begrundelsen herfor var den konstaterede reduktion af industriens investeringer som følge af den internationale konjunkturafmatning. En tilfredsstillende vækst i erhvervenes investeringer skulle således opnås ved at tilføre industrien lånekapital på særlig fordelagtige vilkår.

Den nuværende økonomiske situation har imidlertid nødvendiggjort en yderligere styrkelse af konkurrenceerhvervene. På denne baggrund har regeringen fremlagt forslag om iværksættelse af en række erhvervs- og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger. Til videreudbygning af det industripolitiske program foreslås således afsat 200 mill. kr. – heraf et beløb til forhøjelse af nærværende finansieringsordning – med henblik på en forbedring af betalingsbalancen og en forøgelse af beskæftigelsen.

Ved lovforslaget forøges industriministerens adgang til at foretage et statsligt indskud i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S med indtil 50 mill. kr. Siden den nugældende lovs

vedtagelse har de årlige udlån været jævnt stigende, og den til rådighed værende udlånsramme for 1980 – 90 mill. kr. – er på nuværende tidspunkt opbrugt. For fortsat at kunne imødekomme velmotiverede ansøgninger om lån og for fuldt ud at kunne opfylde hensigten med låneordningen har regeringen fundet det nødvendigt at foreslå en væsentlig forøgelse af de midler, der hidtil har været til rådighed under den nugældende ordning.

Det foreslås derfor, at det statslige indskud i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S allerede i 1981 forøges med 40 mill. kr. Ved lovforslaget bemyndiges ministeren til at indskyde indtil 50 mill. kr., hvorfor der på et senere tidspunkt efter behov kan indskydes yderligere 10 mill. kr. uden ny lovændring.

Industriministeren har med hjemmel i den gældende lov truffet nærmere aftale med Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S om vilkårene for indskuddet, og herunder til hvilke formål og på hvilke vilkår Instituttet kan yde lån på det kapitalgrundlag, der er tilvejebragt gennem indskuddet og Instituttets supplerende låneoptagelse.

I forbindelse med den foreslåede ændring af loven vil en fornyelse af den hidtidige aftale være hensigtsmæssig. Der er mellem Industriministeriet og Finansieringsinstituttet enighed om, at en ny aftale – i overensstemmelse med den hidtidige aftale og den praksis, der har udviklet sig til udfyldning af loven, – kan affattes efter følgende retningslinjer.

Staten har foretaget et rentefrit indskud som ansvarlig kapital i Finansieringsinstituttet på 98 mill. kr., heraf 50 mill. kr. i finansåret 1972/1973 og 48 mill. kr. i finansåret 1975/1976. Der er således lovhjemmel for at indskyde yderligere 2 mill. kr.; men denne hjemmel er af besparelshensyn hidtil ikke udnyttet.

Et tilsvarende indskud på 40 mill. kr. foretages i finansåret 1981, hvorefter det af staten foretagne rentefrie indskud vil udgøre ialt 138 mill. kr. Indskuddene indgår som ansvarlig kapital på linje med selskabets egenkapital og hæfter over for Fi-

nansieringsinstituttets kreditorer, ligesom statens krav i tilfælde af likvidation (eller konkurs) viger for kreditorernes krav, men går forud for aktionærernes krav. Instituttet supplerer statens indskud ved optagelse af inden- og udenlandske lån til markedsrente, således at en gennemsnitsrente anvendes ved udlån til de af ordningen omfattede formål. Rammerne for den supplerende låntagning fastsættes som hidtil til tre gange den indskudte kapital, således at den samlede udlånsramme udgør 552 mill. kr. (414 mill. kr. lånt kapital og 138 mill. kr. indskud), mod hidtil 392 mill. kr. (294 mill. kr. lånt kapital og 98 mill. kr. indskud).

Som nævnt vil udlånsrenten udgøre 3/4 af normal markedsrente, for tiden svarende til omkring 14 1/2 pct. p. a. Lånene bevilges dog for nærværende (oktober 1980) til 13 pct. p. a., som betales halvårsvis forud, idet man ved administrationen hidtil har tilstræbt at holde renten i underkanten af det niveau, som fremkommer ved et vejet gennemsnit. Hertil kommer, at renten søges fastholdt over passende tidsintervaller, således at kortsigtede renteudsving på kapitalmarkederne ikke giver sig udslag i EM-lånerenten. Renteændringer sker iøvrigt i samråd med Industriministeriet.

Forudsættes en gennemsnitlig løbetid for udlånene på 8 år, vil en samlet udlånsramme på nævnte 552 mill. kr. jævnt fordelt svare til et årligt udlån på ca. 125 mill. kr. Hertil kommer, at denne finansieringsordning, som forudsat, er praktiseret med mere lempelig sikkerhedsstillelse end normalt ved Finansieringsinstituttets øvrige udlånsvirksomhed.

De gennem ordningen tilvejebragte udlånsmuligheder må fortsat forbeholdes særlige formål med sigte på at fremme eksporten samt lette særlige investeringer såsom omstillings- og miljøbeskyttelsesinvesteringer inden for de eksporterende og importkonkurrerende erhverv. Lånene ydes til industri- og håndværksvirksomheder, herunder også virksomheder inden for byggeriet for så vidt finansieringen direkte tager sigte på eksport.

På baggrund af hidtil indvundne erfaringer ved

administrationen af loven forekommer nedenstående afgrænsning af låneformålene hensigtsmæssig.

Der kan ydes lån til eksporterende og importkonkurrerende virksomheder til følgende formål:

- a) etablering af nye eller udvidelse af bestående produktioner,
- b) produktionsomstilling bl. a. som følge af ændrede markedsforhold,
- c) fremstød på nye markeder og ekstraordinær indsats inden for de eksisterende markedsområder,
- d) miljøbeskyttelsesinvesteringer og
- e) energibesparende investeringer samt investeringer der medfører mindre afhængighed af olie som brændsel.

For så vidt angår det under punkt e) nævnte låneformål kan lån tillige ydes til rene hjemmemarkedsvirksomheder ud fra den betragtning, at hjemmemarkedsindustriens energibesparelser ud fra betalingsbalancehensyn må anses for lige så værdifulde som eksportindustriens.

Udlån til samtlige ovennævnte formål kan kun bevilges i tilfælde, hvor det skønnes at være af betydning for projektets gennemførelse.

Lånenes løbetid afpasses efter det konkrete låneforhold; men lånene forudsættes at skulle være relativt kortfristede (5-10 år, dog for lån der ydes til fremstød på nye markeder, 3-4 år). Lånene må endvidere forudsættes ydet med en lempelig sikkerhedsstillelse i anlæg etc., således at virksomhedens øvrige finansieringsmuligheder hæmmes mindst muligt. Tab på de af Finansieringsinstituttet ydede lån inden for denne ordning afskrives med 75 pct. på statens indskud, medens resten bæres af Instituttets egenkapital.

Administrationen af låneordningen varetages af Finansieringsinstituttet, i hvis ledende organer der sidder repræsentanter for staten, så længe ordningen er bestående.

Lovforslaget forudsætter i øvrigt en mindre ændring af Finansieringsinstituttets vedtægter, således at der skabes vedtægtsmæssig basis for modtagelse af yderligere 50 mill. kr. i statsligt indskud.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af lov om statsligt indskud i
Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S*

§ 1. Handelsministeren kan foretage et rentefrit indskud af statskassen på indtil 100 mill. kr. som ansvarlig kapital i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S.

§ 2. Handelsministeren træffer aftale med Finansieringsinstituttet om vilkårene for det i § 1

nævnte indskud. Herunder aftales, til hvilke formål og på hvilke vilkår instituttet kan yde lån på det kapitalgrundlag, der tilvejebringes gennem indskuddet og instituttets supplerende lånoptagelse.

§ 3. Loven har virkning fra og med finansåret 1972-73.